

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС" број 101/05, 91/15), члана 1. Посебног колективног уговора за социјалну заштиту („Службени гласник РС“ број 11/15/), и члана 33. Статута Центра за социјални рад Прибој, Управни одбор Центра, на седници одржаној дана 25.02.2016. године, донео је

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са Законом уређује се спровођење безбедности и здравља на раду у Центру за социјални рад Прибој (у даљем тексту: Установа) у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу у Установи, као и лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова у Установи ако је овлашћено одговорно лице о њиховом присуству обавештено.

Члан 2.

Процес рада организује се тако да сви запослени могу обављати рад без опасности за живот и здравље запослених и корисника у Установи.

Запослени имају право и дужности да се ближе упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Члан 3.

У Установи се рад организује тако да сви запослени могу обављати радне активности без опасности за живот и здравље.

Организовање рада је засновано на законом и другим позитивним прописима утврђеним мерама којима се обезбеђује безбедност и здравље на раду.

Члан 4.

Запослени имају право и дужност да се код заснивања радног односа или промене радног места у Установи упознају са опасностима и штетностима на раду и да се стручно оспособе за безбедан рад.

Запослени имају право да се упознају са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

Члан 5.

Када због увођења нове технологије нису прописане мере безбедности и здравља на раду на тим технологијама, Послодавац до доношења одговарајућих прописа, примењује опште познате мере безбедности и здравља на раду.

Под опште познатом мером, сматра се мера којом се може отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље запосленог, применом постојећих средстава.

Члан 6.

Безбедни услови рада остварују се применом савремених организационих, техничких, здравствених, социјалних и других мера и средстава, којима се обезбеђује:

1. да се радна средина пројектује, изгради и одржава тако да се рад обавља према природи посла, применом мера заштите од опасности по живот и здравље запосленог;
2. да се радни услови прилагоде физичким и психичким способностима запослених, а организација и технологија рада поставе тако да запослени обавља рад у најповољнијим условима;
3. да у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада хемијске, физичке и биолошке штетности не буду изнад дозвољених граница, а микроклима и осветљење у складу

са прописима и нормативима, техничким мерама, стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду;

4. да машине, алати, опрема и друга техничка средства буду постављена и употребљавана на начин који обезбеђује потребну сигурност запослених;

5. да се опасне материје, које могу проузроковати професионална обољења или повреде на раду употребљавају само у условима који обезбеђују одговарајућу сигурност запослених и заштиту животне средине;

6. да се средства и опрема личне заштите употребљавају само када не постоји могућност примене других одговарајућих мера безбедности и здравља на раду.

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Права запослених

Члан 7.

Запослени има право на услове рада који му обезбеђују безбедан рад.

Запослени има право да обавља рад према здравственим способностима и да стручно буде оспособљен за безбедан рад.

Члан 8.

Запослени има право на одговарајућа средства личне заштите, ако се опасност и штетности не могу отклонити на други начин.

Средства личне заштите запослених морају бити у исправном стању.

Члан 9.

Врста средстава личне заштите и послови за чије обављање је потребно њихово коришћење утврђује се општим актом.

Члан 10.

Запослени има право да одбије да ради, у случајевима и по процедури утврђеној законом, ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду за време док се оне не спроведу.

У случају када запосленом прети непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању, као и да напусти радно место, односно радну околину.

Запослени није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу, нити чини повреду радне обавезе у случају из става 2. овог члана.

Члан 11.

Запослени има право да захтева остваривање својих права у вези са безбедношћу и заштитом здравља на раду.

Захтев за остваривање права запослени подноси Одбору за безбедност и здравље на раду.

Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 30 дана од дана његовог подношења, или ако запослени сматра да тражене мере заштите на раду нису спроведене, може се обратити и надлежној инспекцији рада.

Обавезе запослених

Члан 12.

Запослени је дужан да рад обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и заштите здравља и безбедности других запослених у Установи.

Члан 13.

Запослени је дужан да се придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и да средства личне заштите користи у складу са утврђеном наменом.

Члан 14.

Пре почетка рада, запослени је дужан да провери исправност сигурносних уређаја, оруђа за рад и средстава личне заштите.

О уоченим недостацима, кваровима или другим појавама које би могле да угрозе здравље и безбедност на раду, запослени је дужан да одмах обавести непосредног руководиоца.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје прикључене на средствима за рад.

Члан 15.

Запослени је дужан и:

- да се стручно оспособљава и да стално употпуњава и усавршава своја знања из области безбедности и здравља на раду;
- да правилно рукује оруђем за рад и опасним материјама, поступа по упутству произвођача, упутству за безбедан рад и спроводи мере безбедности и здравља на раду;
- да наменски користи средства и опрему личне заштите, да са њима пажљиво рукује и одржава их у исправном стању;
- да ради на начин како је то технологијом процеса рада утврђено;
- да одмах обавести непосредног руководиоца о кваровима и недостацима који би могли угрозити безбедност на раду;
- да своје радно место одржава чисто и у исправном стању;
- да одмах пријави сваку повреду на раду;
- да се подвргне провери да ли је под дејством алкохола и других психоактивних супстанци.

Запосленима је забрањено да на посао долазе под дејством алкохола и других средстава зависности као и конзумирање истих за време рада.

Одговорност запослених

Члан 16.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду чини повреду радне обавезе.

Запослени који се не придржава прописаних мера о безбедности и здрављу на раду, не користи средства личне заштите или одбије да поступа по упутствима непосредног руководиоца или лица задуженог за безбедност на раду, може бити удаљен са радног места.

Обавезе и одговорности директора

Члан 17.

Директор, обезбеђује услове за организовање и спровођење мера безбедности и здравља на раду у Установи, у складу са техничко-технолошким и организационим потребама.

У области безбедности и здравља на раду директор има право:

- да прати стање спровођења мера безбедности и здравља на раду;
- да прати извршавање годишњег програма мера безбедности и здравља на раду;
- да прати рад лица задуженог за безбедност и здравље на раду;
- да врши надзор над применом мера по периодичним прегледима и испитивањима у Установи и
- да упозори запосленог и донесе решење о престанку радног односа због повреде радне обавезе из области безбедности и здравља на раду.

Члан 18.

Директор, је дужан да:

- утврди обим и рокове прегледа и испитивања оруђа за рад, електричних инсталација флуида, поступак њиховог одржавања у исправном стању и вођење евиденције о одржавању, на предлог лица задуженог за безбедност и здравље;
- утврди начин оспособљавања лица за безбедан рад и здравље на раду, у складу са прописима;

- утврди случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависности;
- информише Управни одбор о уоченим проблемима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду;
- сарађује са инспекцијом рада и другим надлежним органима;
- донесе акт о радним местима са посебним ризицима рада односно да донесе акт о процени ризика на начин и по поступку прописаним законом и
- врши друге послове из области безбедности и здравља на раду који су утврђени позитивним прописима ако њихово вршење, права, обавезе и одговорности није пренео на друга лица.

Члан 19.

Директор се не ослобађа одговорности без обзира да ли је пренео овлашћења, права, обавезе и одговорности на другог запосленог осим ако до повређивања дође и поред свих примењених мера и услед неуобичајених и непредвидљивих околности које су изван контроле послодавца.

Члан 20.

Послодавац је дужан да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом у складу са одредбама позитивних прописа.

Послови безбедности и здравља на раду у Установи

Члан 21.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду.

Стручне послове безбедности и здравља на раду може да обавља један или више запослених који имају положен стручни испит или друго правно лице које има лиценцу.

Одлуку о томе ко ће обављати послове безбедности и здравља на раду доноси директор.

Члан 22.

Лице за безбедност и здравље на раду у Установи обавља следеће послове:

- спроводи поступак израде акта о процени ризика;
- врши контролу и даје савете директору у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине у сарадњи са руководиоцем одељења;
- организује превентивна и периодична испитивања опреме за рад у сарадњи са руководиоцем одељења;
- предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду;
- прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;
- забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;
- сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду и
- води евиденције у области безбедности и здравља на раду у Установи.

Лице за безбедност и здравље на раду је дужно да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду

Ако је лице за безбедност и здравље на раду правно лице или друго физичко лице са лиценцом, његова права, обавезе и одговорности из области безбедности и здравља на раду се уређују посебним уговором који закључује директор Центра са овлашћеним лицем.

Лице за безбедност и здравље на раду за свој рад у спровођењу мера безбедности и здравља на раду непосредно је одговорно директору Центра.

Радна места са посебним ризицима

Члан 23.

Критеријуми на основу којих се утврђују радна места са посебним ризицима утврђени су посебним прописима.

Члан 24.

Радна места са посебним ризицима утврђују се на основу Акта о процени ризика.

Члан 25.

Директор је дужан да донесе акт о процени ризика за сва радна места у радној околини, као и да утврди начин и мере за њихово отклањање.

Акт о процени ризика мора бити заснован на детаљном сагледавању свих технолошких и радних процеса и свих послова које обавља запослени и других услова рада на радном месту, средстава и опреме за личну заштиту запослених, препознавању и утврђивању свих опасности и штетности.

Акт о процени ризика нарочито мора бити заснован на резултатима предходних испитивања-мерења: радне околине, опреме и оруђа за рад, испитивања опасности (механичких у вези са карактеристикама радног места и коришћењем електричне енергије) и штетности које настају или се појављују у процесу рада (хемијских, физичких, биолошких, микроклиматских у погледу осветљености или климатских), штетности које проистичу из психичких и психофизичких напора, штетности које су везане за технолошки процес и организацију рада и других штетности у радном процесу при обављању послова и радних задатака одређених правилником, извршеним од стране правних лица са лиценцом у складу са прописима.

Члан 26.

Запослени може обављати послове са повећаним ризиком ако испуњава следеће услове:

- 1) да има прописану стручну спрему
- 2) да испуњава посебне здравствене услове за рад на пословима са повећаним ризиком
- 3) да је предходно оспособљен за безбедан и здрав рад
- 4) да није млађи од 18 година
- 5) да није инвалид рада

Члан 27.

Запослена жена за време трудноће и мајка са дететом до три године, не може да ради на пословима са повећаним ризиком без њеног пристанка.

Послодавац не може запослену жену распоредити да обавља послове са повећаним ризиком који би могли да јој угрозе остваривање материнства.

Члан 28.

Запослени који обављају послове са повећаним ризиком, запослени са инвалидитетом или телесним оштећењем, професионално оболели, као и запослени који обављају послове на којима у складу са актом о процени ризика постоји могућност професионалног обољења, имају право на коришћење одмора за превенцију радне инвалидности, рехабилитацију и превентивну рекреацију у бањским и климатским лечилиштима према упутству медицине рада.

Општим актом се утврђује начин остваривања права из става 1. овог члана.

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Управни одбор

Члан 29.

Управни одбор разматра стање безбедности и здравља на раду најмање једанпут годишње.

Управни одбор доноси општа акта, односно одлуке којима се на општи начин уређују поједина питања у погледу обезбеђивања и унапређивања безбедности и здравља на раду у складу са законом и општим актима Центра, која нису у надлежности директора.

Члан 30.

У обезбеђивању и унапређивању заштите на раду Управни одбор има нарочито следеће задатке:

- прати извршавање програма мера из области безбедности и здравља на раду;
- разматра извештаје, анализе и предлоге директора из области безбедности и здравља на раду и
- обавља друге задатке сходно одредбама позитивних прописа.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 31.

Запослени код послодавца имају право да изаберу најмање једног представника запослених за безбедност и здравље на раду.

Представника запослених за безбедност и здравље на раду код послодавца може да предложи репрезентативни синдикат, а ако има више репрезентативних синдиката, представника предлажу репрезентативни синдикати споразумно односно синдикат са већим бројем чланова синдикалне организације.

Члан 32 .

Мандат представника запослених за безбедност и здравље на раду код послодавца траје четири године.

Пре истека периода на који је изабран, представнику запослених за безбедност и здравље на раду код послодавца мандат може да престане због:

- престанка радног односа
- подношења оставке
- изгласавања неповерења од стране органа који га је предложио.

У случају из става 2. овог члана избор новог представника запослених за безбедност и здравље на раду спроводи се најкасније у року од 30 дана од престанка мандата претходног представника.

Члан 33.

Послодавац је дужан да представника запослених за безбедност и здравље на раду информира најмање једном у шест месеци о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Послодавац је дужан да представнику запослених омогући:

- 1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду,
- 2) да учествује у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани.

Члан 34.

О уоченим неправилностима у примени прописа о безбедности и здрављу на раду, представник запослених за безбедност и здравље на раду непосредно обавештава:

- 1) директора;

- 2) лице за послове безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 3) руководиоца дела процеса рада;
- 4) Одбор за безбедност и здравље на раду;
- 5) одбор репрезентативног синдиката.

Члан 35.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду има право на плаћено одсуство са рада од **најмање 5 часова рада месечно**, ради обављања активности везаних за безбедност и здравље на раду и право на плаћено одсуство за све време проведено на седницама Одбора за безбедност и здравље на раду, као и за време присуствовања инспекцијском надзору, у складу са колективним уговором код послодавца.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду, за време плаћеног одсуства из става 1. овог члана, има право на накнаду зараде у висини просечно остварене зараде у претходних 12 месеци.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду, пре коришћења плаћених часова за обављање послова безбедности и здравља на раду, дужан је да благовремено о томе обавести непосредног руководиоца.

Члан 36.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду за време обављања функције и по престанку функције ужива заштиту сходно члану 188. Закона о раду ако поступа у складу са законом, колективним уговором и општим актима послодавца.

Члан 37.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду дужан је да репрезентативне синдикате информише о свом раду најмање једном у шест месеци, односно на сваки њихов захтев.

Одбор за безбедност и здравље на раду

Члан 38.

У установи се може образовати Одбор за безбедност и здравље на раду.

Одбор из става 1. овог члана има 5 чланова. Два члана из реда запослених именује директор, док остале чланове Одбора бирају запослени.

Члан 39.

Поступак избора и начин рада Одбора за безбедност и здравље на раду, као и његов однос са синдикатом уређују се Пословником о раду Одбора.

Члан 40.

Чланови Одбора за безбедност и здравље на раду имају право да:

- 1) буду информисани о резултатима процене ризика;
- 2) остварују увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;
- 3) дају предлоге и учествују у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду;
- 4) захтевају од послодавца информације о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду;
- 5) разматрају извештај послодавца о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама;
- 6) захтевају од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;

- 7) захтевају вршење инспекцијског надзора ако сматрају да нису спроведене одговарајуће мере безбедности и здравља на раду;
- 8) упознају се са налозима и предлозима или предузетим мерама инспекције рада;
- 9) разматрају извештаје о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду од стране послодавца;
- 10) разматрају извештај послодавца о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље;
- 11) разматрају и дају сугестије на део колективног уговора код послодавца у области безбедности и здравља на раду у току преговора за закључивање и дају иницијативу за измене и допуне колективног уговора у овој области;
- 12) разматрају нацрте и предлоге свих аката послодавца у области безбедности и здравља на раду и дају одговарајуће мишљење и сугестије;
- 13) разматрају и друга питања у складу са законом, колективним уговором и општим актима послодавца у области безбедности и здравља на раду.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 41.

Послодавац је дужан да обезбеди да се запослени код заснивања радног односа пре почетка рада обучи из материје безбедности и здравља на раду, упозна са условима рада, опасностима и штетностима у вези са радом, односно са мерама и средствима заштите, а у току рада да се стара о употпуњавању знања из области безбедности и здравља на раду.

Упознавање запослених са условима рада, опасностима посла и мерама и средствима заштите врши се у виду семинара, течаја, курса или предавања, односно на други погодан начин, како би се оспособили за безбедан и сигуран рад зависно од технолошког процеса рада уопште на послу на коме ће радити.

Запослени на пословима руководиоца, дужни су да обнављају и проширују своје знање из области безбедности и здравља на раду, пошто морају поседовати комплетна знања из ове области која су им неопходна за редовно обављање свог посла, као и ради упознавања запослених који раде у организационој јединици чији су они руководиоци.

Члан 42.

Послодавац је дужан да обучавање из области безбедности и здравља на раду, као и упознавања са условима рада, опасностима и штетностима у вези са радом, односно са мерама и средствима заштите на раду, спроводи и у случају кад се врше промене опреме за рад промене у технолошком и радном поступку који може прузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Члан 43.

Послодавац је дужан да донесе посебан програм мера о обучавању запослених којима се обезбеђује њихово стручно и практично оспособљавање за безбедан рад на извршавању послова.

Програм обучавања запослених из области безбедности и здравља на раду се усаглашава са процесом и развојем технологије рада.

Члан 44.

Програм оспособљавања запослених садржи:

- оспособљавање новопримљених запослених;
- оспособљавање запослених који се распоређују на друга радна места;
- оспособљавање запослених у току рада;
- евиденцију о оспособљености и
- одговорност за спровођење оспособљавања.

-

Члан 45.

По завршеном обучавању из области безбедности и здравља на раду, Послодавац је дужан да изврши проверу способности запосленог за самосталан и безбедан рад на пословима које обавља.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се на начин и по поступку утврђеним актом о процени ризика, најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године од дана претходне провере.

Члан 46.

Запослени на руководећим пословима је дужан да при одређивању послова, упозори запосленог на опасности и штетности и мере безбедности и здравља на раду.

Члан 47.

Послодавац је дужан да свако лице које се по било ком основу налази у радној околини упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, на заштитне мере које мора да примени и да га усмери на безбедне зоне кретања.

ПОВРЕДЕ НА РАДУ

Члан 48.

Повредама на раду сматрају се повреде проузроковане на послу, на путу од стана до места рада и обратно, на службеном путу као и све друге повреде настале због или у вези са извршењем посла.

Члан 49.

Сваку повреду на раду, запослени је обавезан да пријави непосредном руководиоцу. Ако због теже повређености, односно наглог обољења запослени није у могућности да сам пријави повреду, обавезан је да то учини запослени који се затекне у радној околини.

Члан 50.

Непосредни руководилац је дужан да кад сазна за повреду на раду или нагло обољење запосленог, одмах о томе обавести директора и лице запослено на пословима безбедности и здравља на раду и сачини записник о повреди на раду.

Непосредни руководилац је дужан да најкасније у року од 24 часа од настанка повреде, усмено и у писаној форми, пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Непосредни руководилац је дужан да најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези с радом запосленог.

Члан 51.

Послодавац је дужан да за случај повреде или изненадне болести запосленог обезбеди пружање прве помоћи, да изврши евакуацију запослених на начин који је прилагођен делатности Установе, организује потребне контакте са одговарајућим службама, пре свега хитне помоћи, хитне медицинске неге, спасавања и противпожарне заштите, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање помоћи, спасавање и евакуацију у случају могуће опасности.

Члан 52.

Послодавац је дужан да извештај о повреди на раду и професионалном оболењу, достави запосленом и организацијама надлежним за здравствено и пензијско инвалидско осигурање.

Члан 53.

За повреде радне обавезе у вези са безбедношћу и здрављем на раду, предвиђена је одговорност сходно одредбама општих аката у Установи и позитивних прописа.

Члан 54.

Повреде радне обавезе запосленог, из области безбедности и здравља су:

- ако се запослени не одазове на уредно заказано оспособљавање из области безбедности и здравља на раду или на тест провере знања;
- ако се запослени не одазове на периодични лекарски преглед;
- ако дође на посао под дејством наркотика, алкохола или других психоактивних супстанци, односно у таквом психичком стању да не може безбедно да ради;
- ако одбије да ради по прописима, односно упуствима непосредног руководиоца, а постоји озбиљна могућност да може наступити опасност по безбедност запосленог или других запослених;
- ако послове на радном месту обавља супротно од утврђеног начина, или ако при раду не примењује прописане нормативе заштите на раду, чиме се умањује безбедност на раду;
- ако користи неисправна оруђа за рад, уређаје или друга средства рада, а зна или је могао да зна да су неисправна, и да као таква представљају опасност на раду;
- ако скида, замењује или при раду не користи заштитне уређаје или их неправилно употребљава;
- ако самовољно обавља послове који не спадају у његов опис послова из Правилника о систематизацији послова и радних задатака односно уговора о раду и
- ако не напусти радно место и не поступи по решењу директора у случају привременог удаљења са радног места.

ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 55.

У Установи се води и чува евиденција о:

- радним местима са повећаним ризиком;
- запосленима распоређеним, на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад;
- пријавама о повредама на раду;
- издатим средствима и опреми за личну заштиту;
- извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима.

Евиденција се води на начин како је то прописано позитивним прописима.

Члан 56.

Евиденцију о оспособљености запослених води лице задужено за послове безбедности и здравља на раду.

Лице задужено за послове безбедности и здравље на раду подноси годишњи извештај о безбедности и здрављу на раду директору и Одбору за безбедност и здравље на раду у Установи.

Члан 57.

Лице задужено за послове безбедности и здравље на раду води евиденцију о свим повредама на раду у Установи.

ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА

Члан 58.

Жене, омладина и особе са инвалидитетом имају право на посебну заштиту на раду, у складу са Законом.

Превентивне мерре у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, запослене жене за време трудноће и запослене која доји дете прописана су од стране надлежних министарстава.

Запослени млађи од 18 година, запослени између навршених 18 и 21 година живота имају право на заштиту омладине у складу са Законом.

Послодавац се посебно стара о остварењу одговарајућих услова за рад ових запослених.

Члан 59.

Трудницама и мајкама са децом коју доје, као и запосленом млађем од 18 година живота, забрањен је ноћни рад, у времену од 22 до 06 часова наредног дана и рад дужи од пуног радног времена, осим ако се запослени сагласи.

Запосленом коме је због инвалидности, надлежни здравствени орган, према преосталој радној способности одредио радно време краће од пуног радног времена, тако одређено радно време не може се повећавати.

Запосленом који је због смањене здравствене или радне способности, професионалном рехабилитацијом оспособљен за обављање одређених послова, Послодавац ће обезбедити радне задатке, односно послове за које је професионалном рехабилитацијом оспособљен, ако такви послови постоје у Установи.

Члан 60.

Лице за безбедност и здравље на раду подноси Одбору за безбедност и здравље на раду годишњи извештај о условима рада, жена, омладине и инвалида.

НАБАВКА СРЕДСТАВА ЗА РАД И СРЕСТАВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 61.

На пословима где се применом техничких и осталих заштитних мера на раду не могу потпуно отклонити извори опасности, запослени користе средства личне заштите и опреме.

Набавка средстава за рад и средстава личне заштите обавља се искључиво по прибављеном мишљењу лица задуженог за безбедност и здравље.

Снабдевање запослених заштитном обућом, одећом и осталим средствима личне заштите и опреме одређено је одговарајућим стандардима.

Члан 62.

Запосленом се непосредно издају на употребу средства личне заштите на раду и личне опреме преко реверса, уз напомену о року трајања овог средства.

Члан 63.

Средства личне заштите и личне опреме користе се само у зато одређене сврхе у току радног радног времена и на пословима у Установи.

Забрањено је користити средства личне заштите и личне опреме у приватне сврхе.

Запослени који по било ком основу престане да ради у Установи, обавезан је да врати средства личне заштите или да према књиговодственом стању накнади њихову противвредност.

Члан 64.

За свако оштећење или губитак средстава за личну заштиту до кога је дошло услед немарности или непажње, запослени је дужан да накнади штету.

Свако лично заштитно средство или опрема који из било којих разлога постану неупотребљиви, било да им је истекао рок трајања или су током употребе постали неупотребљиви, морају се повући из употребе и расходовати.

Одлуку о расходавању, доноси Одбор за безбедност и здравље на раду, односно други надлежан орган ако је то тако уређено општим актом у Установи.

ПОСТУПАК ПРЕГЛЕДА, ИСПИТИВАЊА ШТЕТНОСТИ И ОДРЖАВАЊА СРЕДСТАВА ЗА РАД

Члан 65.

Ради предузимања одговарајућих превентивних мера, а у циљу повећања степена безбедности и здравља на раду, у Установи се врше периодични прегледи и испитивања средстава за рад и уређаја, хемијских и биолошких штетности.

Периодични прегледи испитивања, у Установи се врше на период од три године ако другачије није регулисано позитивним прописима, овим општим актом или појединачним актом директора.

Члан 66.

Од средстава за рад и уређаја у Установи, периодично се прегледају:

- електрични уређаји и инсталације и
- вентили сигурности на котловима.

Стручни налаз и извештај о извршеном прегледу и испитивању средстава за рад и уређаја издаје правно лице које испуњава услове сходно одредбама Закона о безбедности и здравља на раду за обављање послова прегледа и испитивања.

Одржавање средстава за рад и уређаја за рад и уређаја у Установи врше запослени који њима рукују у складу са упуством за руковање и одржавање и овлашћена лица ван предузећа ако се ради о електричним инсталацијама.

Евиденцију о одржавању средстава за рад и уређаја у Установи врши лице задужено за безбедност и здравље на раду.

НАЧИН И ПОСТУПАК УПУЋИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ НА ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 67.

Сваки запослени који је ангажован на пословима са посебним ризиком, пре ступања на рад код послодавца, подвргава се лекарском прегледу, ради утврђивања здравственог стања и радне способности.

Члан 68.

Послове код којих постоји могућност професионалних и других обољења у вези са радом не могу обављати запослени који су склони таквим обољењима.

Запослени са здравственим недостацима не смеју да обављају послове који би могли изазвати опасне последице по њихову околину и по њих саме.

Члан 69.

Запослени који се у току рада анексом уговора о раду распореди на послове на којима постоји повећана опасност од повреда или здравствених оштећења, морају поред опште здравствене способности испуњавати и посебне здравствене услове за рад на таквим пословима.

ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАДУ

Члан 70.

Прву помоћ у случају повреде или наглог обољења за време рада пружају:

- непосредни руководилац,
- лица за безбедност и здравље на раду и
- сваки запослени који се затекне у радној околини дужан је да, према својим могућностима и знању у случају незгоде на раду учествује у пружању прве помоћи.

На предлог лица за безбедност и здравље на раду, директор доноси одлуку којом се одређују запослени за пружање прве помоћи и за које се организује обучавање.

Члан 71.

На видљивим и лако приступачним местима постављени су ормарићи са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић је са спољне стране обележен знаком црвеног крста.

На ормарићу су назначени:

- презиме и име запосленог задуженог за пружање прве помоћи;
- број телефона здравствене организације, односно институције за пружање хитне медицинске помоћи и
- надлежна служба инспекције рада и служба органа унутрашњих послова.

У ормарићу за указивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи и блок у коме се утврђује, односно уписује утрошени материјал после указане помоћи.

СЛУЧАЈЕВИ И НАЧИН ПРОВЕРЕ ЗАПОСЛЕНИХ ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА И ДРУГИХ СРЕДСТАВА ЗАВИСНОСТИ

Члан 72.

Запослени под утицајем алкохола и других средстава зависности не сме започети, односно наставити рад.

Запослени је дужан да се подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности у случајевима и на начин утврђен колективним уговором, општим актом послодавца или уговором о раду.

Проверу да ли је запослени под утицајем алкохола врши послодавац употребом алко-теста, по поступку који је утврђен за вршење такве провере прописима о безбедности саобраћаја.

ИНСПЕКЦИЈА РАДА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 73.

Послодавац је дужан да најмање 8 дана пре почетка рада односно промене услова рада обавести надлежну инспекцију рада.

Обавештење из претходног става доставља лице задужено за безбедност и здравље на раду надлежној инспекцији.

Члан 74.

Послодавац је дужан да омогући надлежном инспектору рада улазак у просторије послодавца за време рада.

Послодавац је дужан да омогући инспектору рада преглед просторија и уређаја, да му запослени дају потребна обавештења и да му ставе на увид исправе, односно податке потребне за вршење надзора над применом Закона о безбедности и здрављу на раду.

Послодавац је дужан да на захтев инспекције рада достави тражене податке у вези са безбедношћу и здрављем на раду.

Члан 75.

Послодавац је дужан да поступи по решењу инспектора рада и да у одређеном року отклони утврђене недостатке.

Послодавац је дужан да извести инспектора рада о извршењу његовог решења, у року од 8 дана од дана одређеног за отклањање недостатака, односно неправилности.

ЗАБРАНА ВРШЕЊА ПОСЛОВА И УДАЉЕЊА СА РАДА

Члан 76.

Директор ће забранити вршење послова, запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите и ако одбија да поступи по његовим упутствима за безбедан рад.

Због разлога из става 1.овог члана, запослени може бити привремено удаљен са рада, док ови разлози трају.

МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Радне просторије

Члан 77.

Све радне просторије морају бити, према врсти посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљавање морају се одржавати у чистом и исправном стању.

Вештачко осветљење радних просторија мора бити тако изведено да бљештавошћу не заслепљује запослене.

Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена.

Зидови и таванице радних просторија морају имати такву боју и површину да упијају што мање светла.

Члан 78.

Радне просторије зими морају бити загрејане.

Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима те радне просторије. При том се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Члан 79.

Ваздух радних просторија мора да буде умерено влажан, са релативном влажношћу од 30% до 80% у зависности од температуре и кретања ваздуха.

Члан 80.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према важећим прописима за вентилацију радних просторија.

Уређаји за вентилацију морају се одржавати у исправном стању, а сваки квар мора се на време пријавити и отклонити.

Члан 81.

Непосредни руководиоца је дужан да брине о спровођењу мера за одржавање потребне светлости, топлоте, влажности ваздуха и вентилације у радним просторијама у организационом делу којим руководи.

Средстава за рад

Члан 82.

Сигурносне направе и средства за рад морају се употребљавати према својој намени.

Члан 83.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава, као и њихово намерно оштећење.

Запослени је дужан да недостатке и кварове на заштитним средствима одмах пријави непосредном руководиоцу.

Уклањање заштитних направа и уређаја може се вршити у случају потребе само од стране овлашћених и стручних лица.

По престанку потребе, заштитне направе и уређаји се морају довести у првобитно стање.

Члан 84.

Одржавање средстава за рад и уређаја, могу да врше само овлашћена и стручно оспособљена лица.

Пре пуштања у рад, уређаја, направа и других средстава на којим је извршено одржавање и поправка, обавезно се мора проверити да ли правилно функционишу, као и да ли на њима постоје заштитна средства.

Бука и вибрације

Члан 85.

Бука и вибрација у радним просторијама морају се свести на најмању могућу меру, како би се спречила обољења запослених.

Бука не сме да прелази дозвољену границу.

Електрична струја и електрични уређаји

Члан 86.

Опасна места морају бити обележена видном ознакама, на пример: "опасно по живот" итд.

У просторијама са електричним уређајима дозвољен приступ само стручним запосленим лицима.

Прекидачи за осветљавање морају се налазити одмах крај улаза у просторије, на дохват руке.

Члан 87.

Металне заштитне кутије за електричне инсталације морају бити уземљене.

У непосредној близини уређаја под електричним напоном морају се поставити табле и натписи којима се упозоравају запослени на опасност од електричне струје.

Члан 88.

Све склопке које служе за искључење струје морају бити лако изграђене и постављене да се при правилном отварању, под нормалним напоном, не ствара електрични лук.

Члан 89.

Алати и направе са електромоторним погоном морају имати направе против превисоког додирног напона, без обзира на то у каквим се просторијама употребљавају.

Електрични водоводи и преносне направе и алати смеју се употребљавати само ако су изоловани у складу са нормама о заштити од електричног удара.

Опасне и штетне материје

Члан 90.

У објекте Установе забрањено је уношење лако запаљивих или експлозивних материја.

Средства за чишћење и прање се користе и складиште према упутству произвођача.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 91.

На све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и други прописи који регулишу ову материју.

Члан 92.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

Члан 93.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду Установе број 110-403/15 од 09.04.2015. године.

**ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „ПРИБОЈ“ ПРИБОЈ
БРОЈ: 110-266/16 ОД 25. ФЕБРУАРА 2016. ГОДИНЕ**

**ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА
Момир Терзић**